ปฏิบัติการทางความคิด

Ideas

Management

เพื่อคุณภาพชีวิต และการเรียนรู้

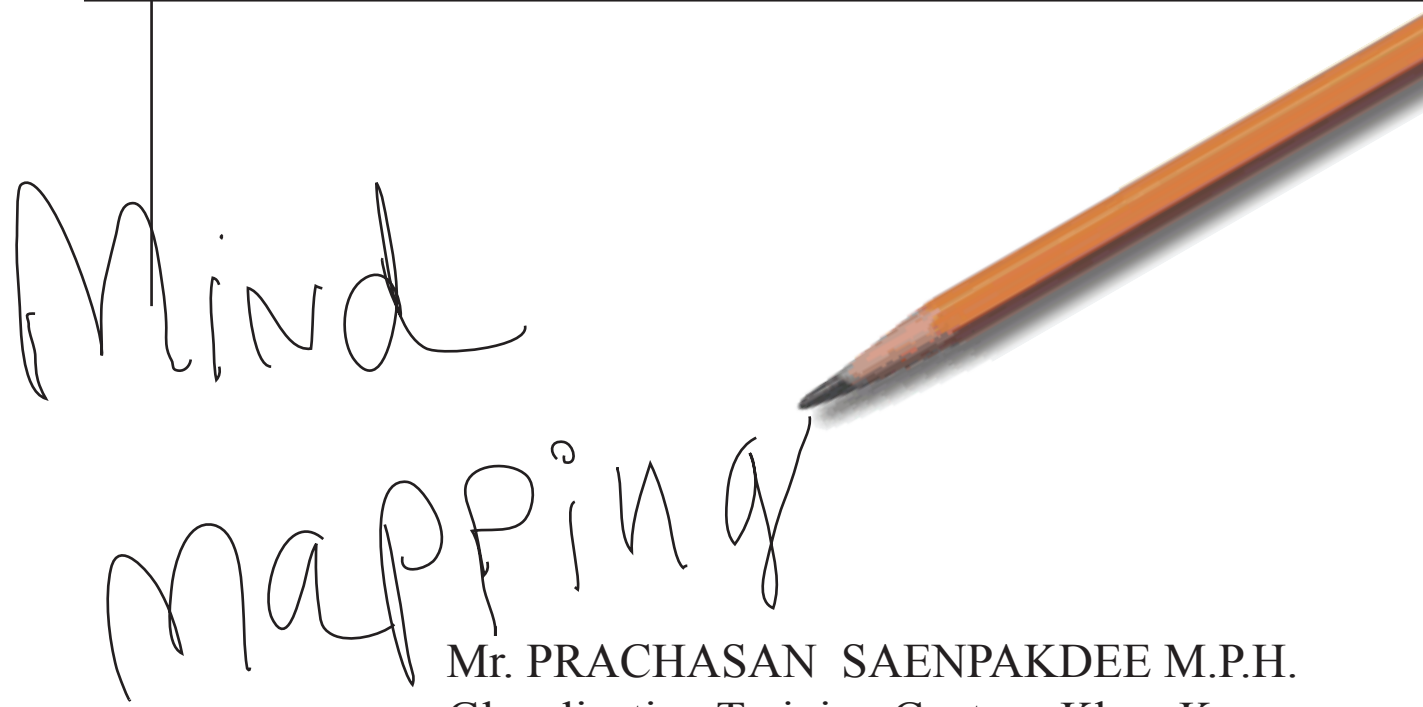

Mr. PRACHASAN SAENPAKDEE M.P.H.
Glocalization Training Center - Khon Kaen

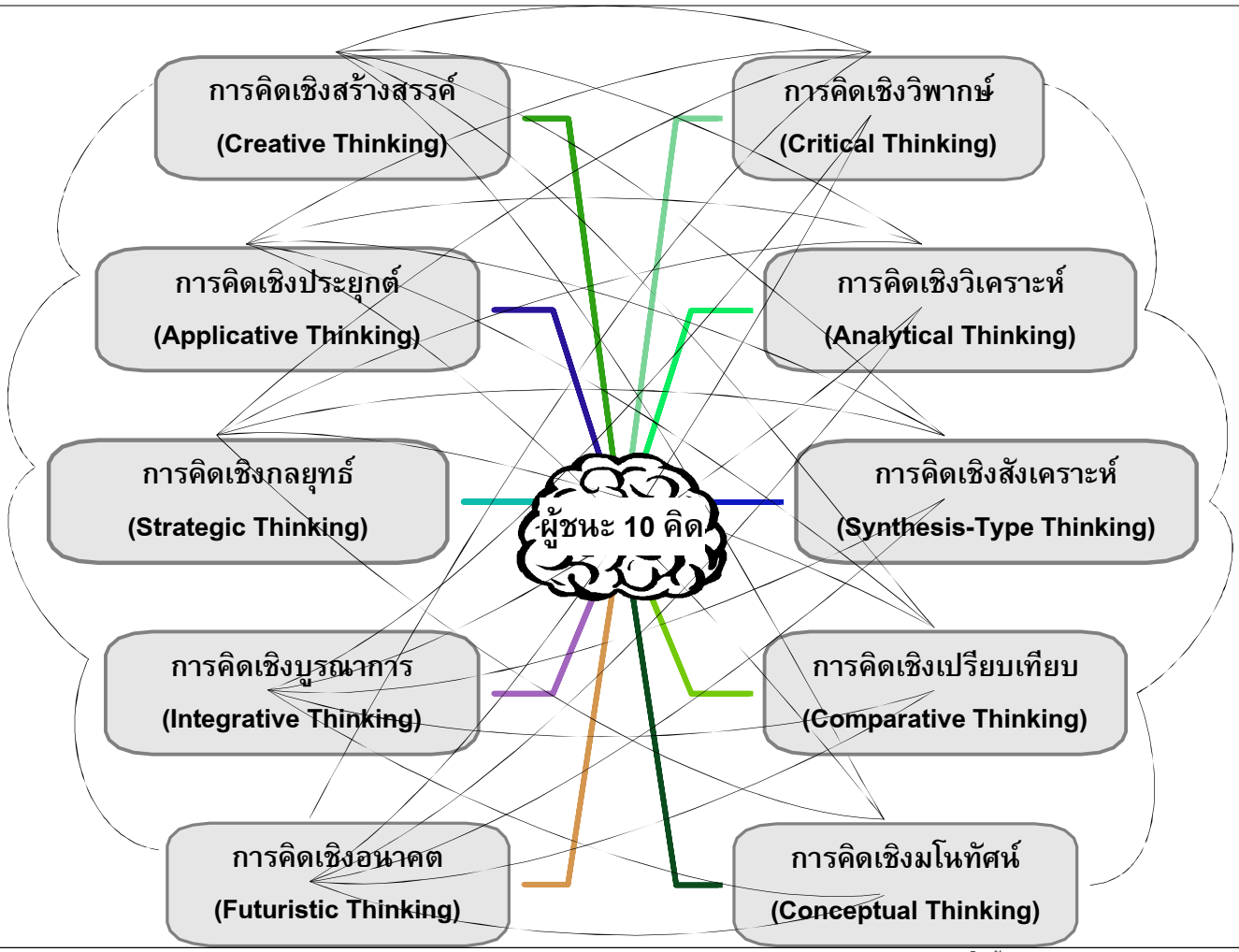
การคิดเชิงสร้างสรรค์
(Creative Thinking)
การคิดเชิงวิพากษ์
(Critical Thinking)
การคิดเชิงประยุกต์
(Applicative Thinking)
การคิดเชิงวิเคราะห์
(Analytical Thinking)
การคิดเชิงกลยุทธ์
(Strategic Thinking)
ผู้ชนะ 10 คิด
การคิดเชิงสังเคราะห์
(Synthesis-Type Thinking)
การคิดเชิงบูรณาการ
(Integrative Thinking)
การคิดเชิงเปรียบเทียบ
(Comparative Thinking)
การคิดเชิงอนาคต
(Futuristic Thinking)
การคิดเชิงมโนทัศน์
(Conceptual Thinking)

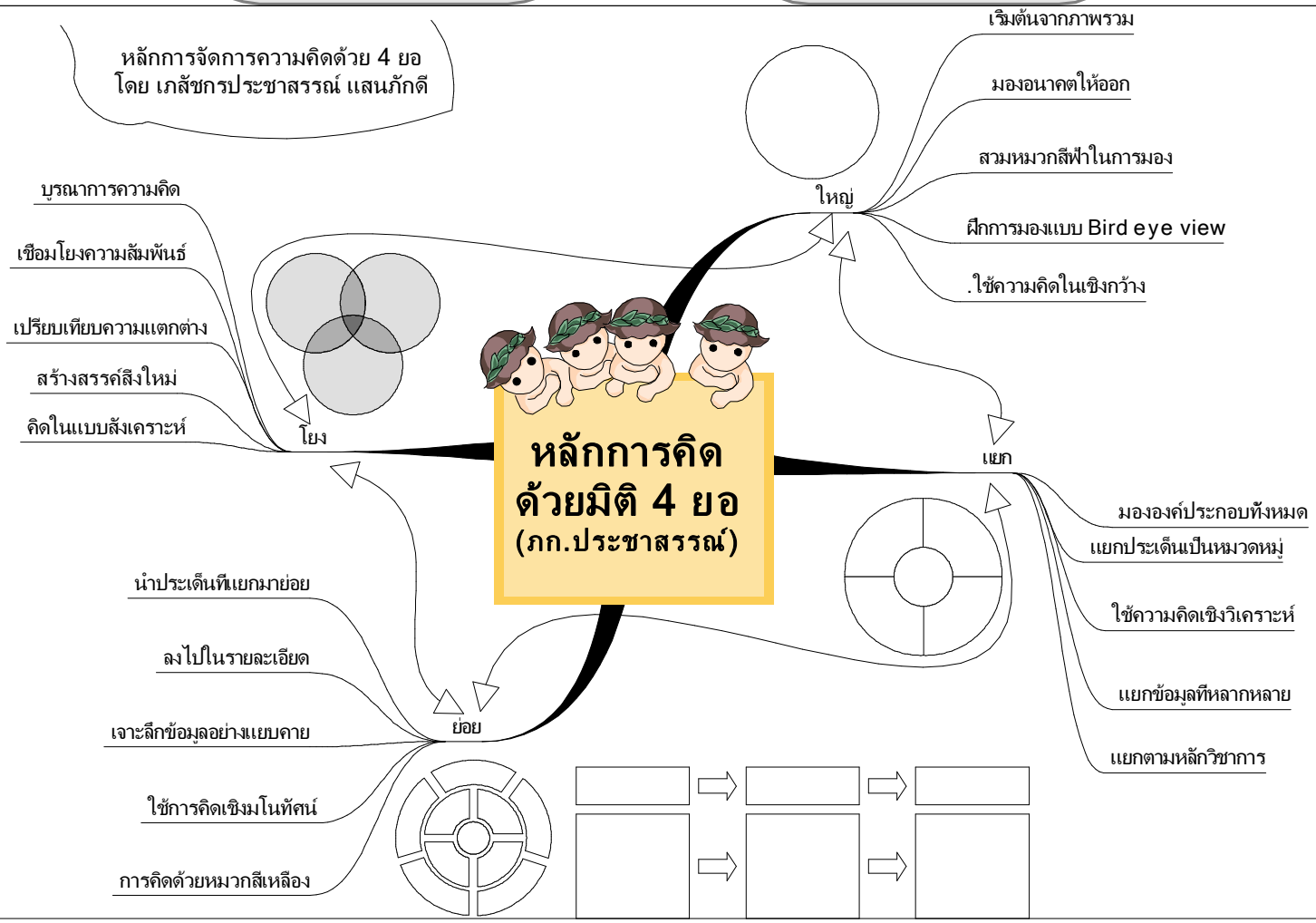
หลักการจัดการความคิดด้วย 4 ยอ
โดย เภสัชกรประชาสรรณ์ แสนภักดี
หลักการคิด
ด้วยมิติ 4 ยอ
(ภก.ประชาสรรณ์)
ใหญ่
เริ่มต้นจากภาพรวม
มองอนาคตให้ออก
สวมหมวกสีฟ้าในการมอง
ฝึกการมองแบบ Bird eye view
.ใช้ความคิดในเชิงกว้าง
โยง
บูรณาการความคิด
เชื่อมโยงความสัมพันธ์
เปรียบเทียบความแตกต่าง
สร้างสรรค์สิ่งใหม่
คิดในแบบสังเคราะห์
แยก
มององค์ประกอบทั้งหมด
แยกประเด็นเป็นหมวดหมู่
ใช้ความคิดเชิงวิเคราะห์
แยกข้อมูลที่หลากหลาย
แยกตามหลักวิชาการ
ย่อย
นำประเด็นที่แยกมาย่อย
ลงไปในรายละเอียด
เจาะลึกข้อมูลอย่างแยบคาย
ใช้การคิดเชิงมโนทัศน์
การคิดด้วยหมวกสีเหลือง

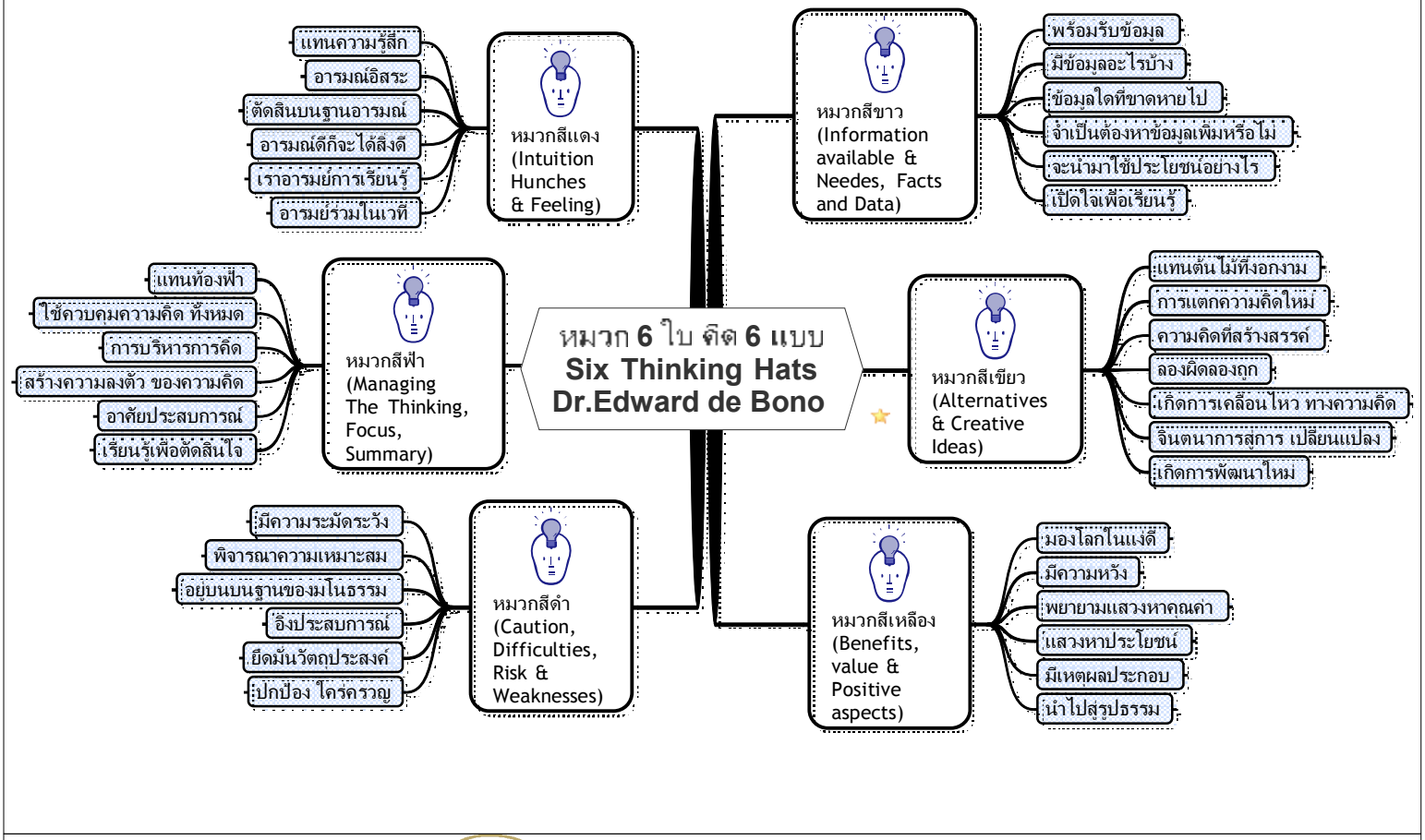
หมวก 6 ใบ คิด 6 แบบ
Six Thinking Hats
Dr.Edward de Bono
หมวกสีแดง (Intuition Hunches & Feeling)
แทนความรู้สึก
อารมณ์อิสระ
ตัดสินบนฐานอารมณ์
อารมณ์ดีก็จะได้สิ่งดี
เราอารมย์การเรียนรู้
อารมย์ร่วมในเวที
หมวกสีขาว (Information available & Needes, Facts and Data)
พร้อมรับข้อมูล
มีข้อมูลอะไรบ้าง
ข้อมูลใดที่ขาดหายไป
จำเป็นต้องหาข้อมูลเพิ่มหรือไม่
จะนำมาใช้ประโยชน์อย่างไร
เปิดใจเพื่อเรียนรู้
หมวกสีฟ้า (Managing The Thinking, Focus, Summary)
แทนท้องฟ้า
ใช้ควบคุมความคิด ทั้งหมด
การบริหารการคิด
สร้างความลงตัว ของความคิด
อาศัยประสบการณ์
เรียนรู้เพื่อตัดสินใจ
หมวกสีเขียว (Alternatives & Creative Ideas)
แทนต้นไม้ที่งอกงาม
การแตกความคิดใหม่
ความคิดที่สร้างสรรค์
ลองผิดลองถูก
เกิดการเคลื่อน ไหว ทางความคิด
จินตนาการสู่การ เปลี่ยนแปลง
เกิดการพัฒนาใหม่
หมวกสีดำ (Caution, Difficulties, Risk & Weaknesses)
มีความระมัดระวัง
พิจารณาความเหมาะสม
อยู่บนบนฐานของมโนธรรม
อิงประสบการณ์
ยึดมั่นวัตถุประสงค์
ปกป้อง ใครครวญ
หมวกสีเหลือง (Benefits, value & Positive aspects)
มองโลกในแง่ดี
มีความหวัง
พยายามแสวงหาคุณค่า
แสวงหาประโยชน์
มีเหตุผลประกอบ
นำไปสู่รูปธรรม

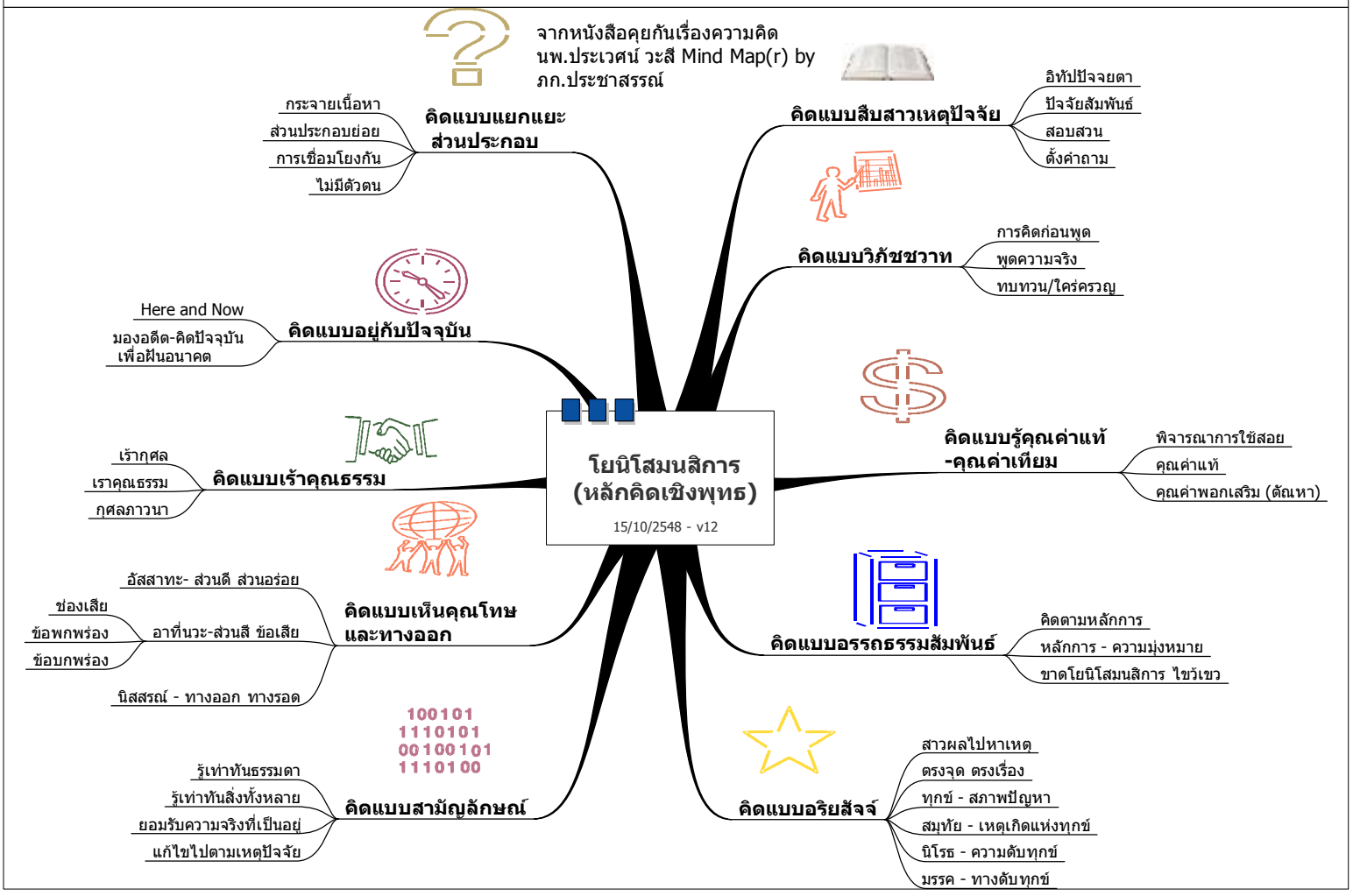
จากหนังสือคุยกันเรื่องความคิด
นพ.ประเวศน์ วะสี Mind Map(r) by
ภก.ประชาสรรณ์
โยนิโสมนสิการ
(หลักคิดเชิงพุทธ)
15/10/2548 - v12
คิดแบบแยกแยะส่วนประกอบ
กระจายเนื้อหา
ส่วนประกอบย่อย
การเชื่อมโยงกัน
ไม่มีตัวตน
คิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัย
อิทัปปัจจยตา
ปัจจัยสัมพันธ์
สอบสวน
ตั้งคำถาม
คิดแบบวิภัชชวาท
การคิดก่อนพูด
พูดความจริง
ทบทวน/ใคร่ครวญ
คิดแบบอยู่กับปัจจุบัน
Here and Now
มองอดีต-คิดปัจจุบัน
เพื่อฝันอนาคต
คิดแบบรู้คุณค่าแท้ -คุณค่าเทียม
พิจารณาการใช้สอย
คุณค่าแท้
คุณค่าพอกเสริม (ตัณหา)
คิดแบบเร้าคุณธรรม
เร้ากุศล
เราคุณธรรม
กุศลภาวนา
คิดแบบเห็นคุณโทษและทางออก
อัสสาทะ- ส่วนดี ส่วนอร่อย
อาทีนวะ-ส่วนสี ข้อเสีย
ช่องเสีย
ข้อพกพร่อง
ข้อบกพร่อง
นิสสรณ์ - ทางออก ทางรอด
คิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์
คิดตามหลักการ
หลักการ - ความมุ่งหมาย
ขาดโยนิโสมนสิการ ไขว้เขว
คิดแบบสามัญลักษณ์
100101
1110101
00100101
1110100
รู้เท่าทันธรรมดา
รู้เท่าทันสิ่งทั้งหลาย
ยอมรับความจริงที่เป็นอยู่
แก้ไขไปตามเหตุปัจจัย
คิดแบบอริยสัจจ์
สาวผลไปหาเหตุ
ตรงจุด ตรงเรื่อง
ทุกข์ - สภาพปัญหา
สมุทัย - เหตุเกิดแห่งทุกข์
นิโรธ - ความดับทุกข์
มรรค - ทางดับทุกข์

concept of Mind Map (R)

www.mind-map.com
www.mindjet.com
www.mindmapper.com
www.mindgenius.com
www.glocalization.org
www.prachasan.com

Subject of MIND MAP

รายละเอียด
- ความคิด(Ideas)
  - ข้อเสนอแนะ
  - ช่วงชั้นของคสวามคิด
- ภาพ(Images)
  - จัดกลุ่ม
  - draw
  - picture
  - photo
- ใช้คำ หรือพยางค์
- การใช้สี
  - แสดงอารมย์
  - สะท้อนความคิด
  - จัดหมวดหมู่

การใช้
- จดบันทึก
  - การพูด
  - การประชุม
  - การนำเสนอ
  - Link
- วางแผน & การจัดการ
  - งาน
  - การพักผ่อน
  - การเงิน
- การเรียน
  - ช่วยจำ
  - ช่วยจด
  - ช่วยนำเสนอ
- กระตุ้นความคิดสร้างสรรค์
  - มองอดีต
  - คิดปัจจุบัน
  - ฝันอนาคต
- การระดมสมอง
  - จับความคิด
  - รวบรวมความคิด
  - สะท้อนความคิด

ข้อความเชื่อมโยง

การจัดการความคิด Ideas Management Concept

การจัดการความคิด Ideas Management
โดย ภก.ประชาสรรณ์ แสนภักดี

Main Ideas
- การคิดแบบ 4 ยอ
  - ใหญ่
  - โยง
  - แยก
  - ย่อย
- การคิดเชิงกว้าง-การคิดเชิงลึก
- Begin with the End in Mind
- Radiant Thinking
- Whole part Whole
- Think Big

เรื่องราวของความคิด
- ศ.ดร.เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์
- Edward de Bono
  - ผู้ชนะ 10 คิด
  - การคิดด้วยหมวก 6 ใบ
- การคิดแนวข้าง (Lateral Thinking)
- โยนิโสมนสิการ
- การคิดเชิงพุทธ
- การคิดเชิงระบบ (System Thinking)

เครื่องมือจัดการความคิด
- การเขียนแผนที่ความคิด (Mind Mapping)
- เขียนแผนที่มโนทัศน์ (Concept Mapping)
- วาดภาพความคิด (MindScape)
- สร้างภาพความคิด (Visualize Thinking)

ซอฟท์แวร์ (Softwares)
- Mind Mapping
  - X5
  - MindManager Series
  - 2002
  - 3.5
  - MindMapper series
  - 4.0
  - MindGnius
  - CU Map
  - Free Mind
- Concept Mapping
  - Inspiration 7.0b
  - CMap
- Visualize Thinking
  - MS Visio 2003
  - Axon2005

การพัฒนาต่อเนื่อง
- การจัดการความรู้
  - จัดทำแผนที่ความรู้
  - การแสวงหาความรู้
  - การแลกเปลี่ยนความรู้
  - การเผยแพร่ความรู้
- คลังความรู้
  - ห้องสมุดส่วนตัว
  - ฐานข้อมูลความรู้
- การเรียนรู้
  - เรื่องการคิด
  - บูรณาการความรู้
  - รักการอ่าน

download this map @ www.prachasan.com

ภาพภูมิความคิด

MindScape

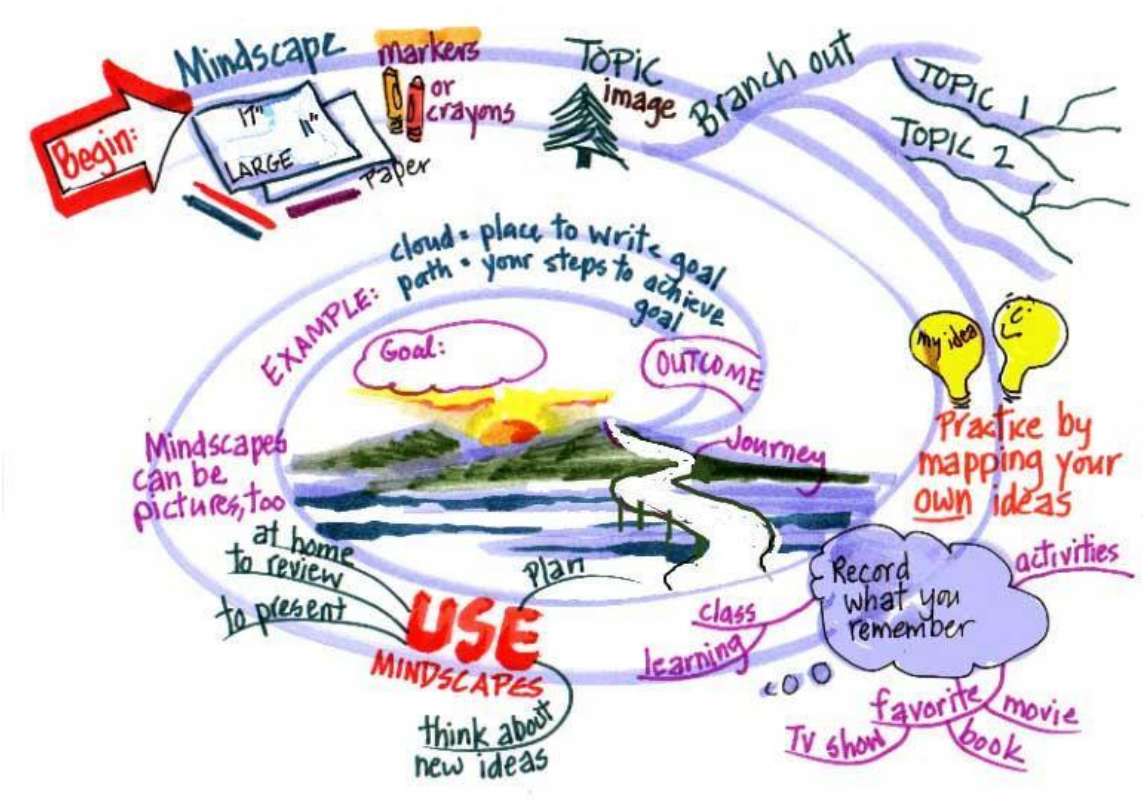

Concept Map แผนที่มโนทัศน์

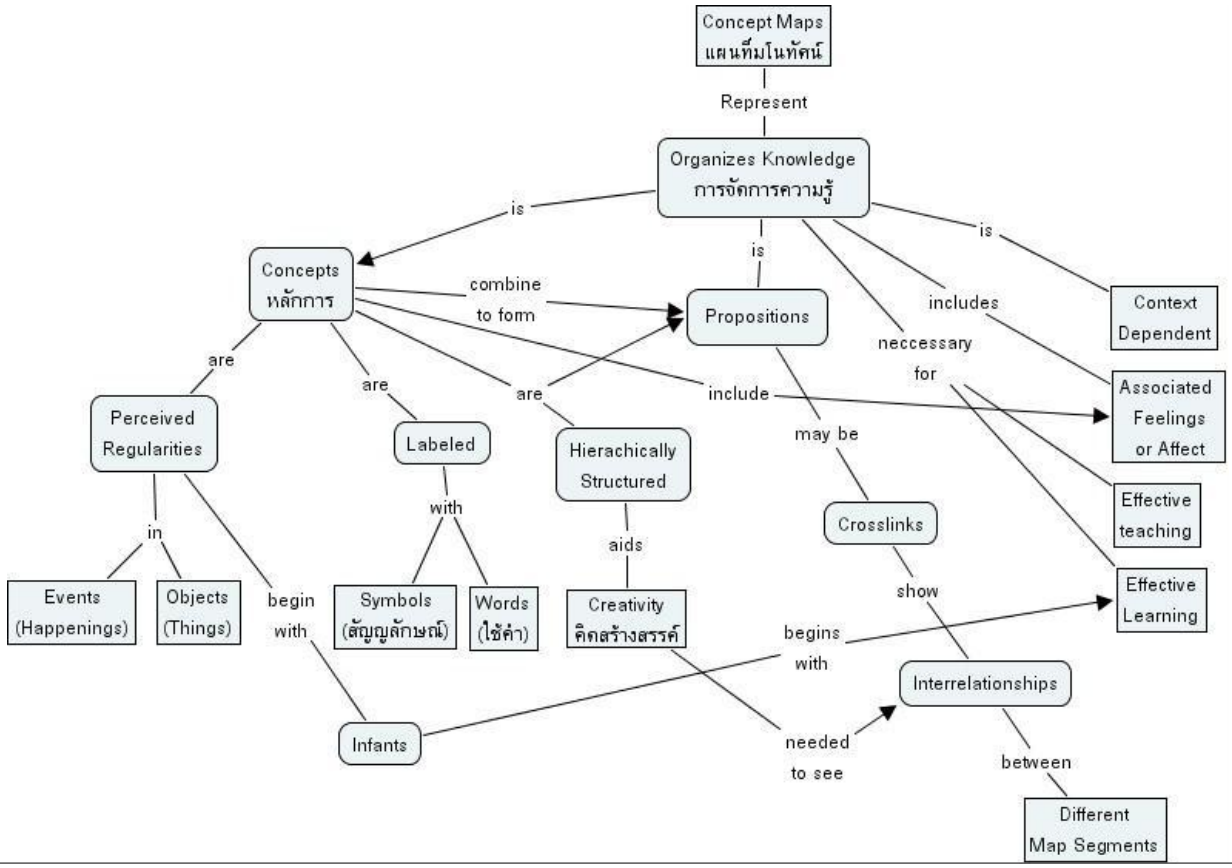

KUSANAJA
กุซ่านะจ๊ะ คาถาสู่ความสำเร็จของชีวิต

- Knowledge (ความรู้)
  - ต้องรู้ลุ่มลึก
  - รู้หลากหลาย
  - รู้ทันยุคสมัย
- Understand (ความเข้าใจ)
  - มองภาพรวม
  - มองเชิงระบบ
  - เข้าใจธรรมชาติ
- Skill (ทักษะ)
  - การเรียนรู้ตลอดชีวิต
  - การสื่อสารได้ดี
  - พัฒนาคุณภาพชีวิต

- Attitude (ทัศนะคติ)
  - คิดเชิงบวก
  - เรียนรู้ทุกปัญหา
  - กล้าล้มเหลว
- Network (เครือข่าย)
  - พลังของเครือข่าย
  - เชื่อมโยงประสาน
  - ขยายฐานความคิด
- Active (ขยัน)
  - ทำงานเชิงรุก
  - กระตือรือร้น
  - เริ่มก่อนเสมอ
- Joy (สนุก)
  - ทำงานด้วยความสุข
  - มีความสุขกับงาน
  - บรรยากาศให้สนุก
- Alternative (ทางเลือก)
  - ค้นพบทางเลือก
  - สร้างทางเลือก
  - เป็นบุคคลทางเลือก

นำเสนอกรอบแนวคิดในแบบ Mind Map
โดย เภสัชกรประชาสรรณ์ แสนภักดี M.P.H.
ศูนย์ฝึกอบรมภูมิปัญญาสู่สากล - Khon Kaen, THAILAND
www.prachasan.com
อ้างอิงข้อมูลจาก : The 8th Habit From Effectiveness to Greatness
โดย Stephen R. Covey (www.The8thHabit.com)

อุปนิสัย 7 ประการ 7 Habits Highly Effective People (Stephen R. Covey)

ประสานพลัง

อุปนิสัย

1. โปรแอคทีฟ
2. เริ่มต้นด้วยจุดมุ่งหมายในใจ
3. ทำสิ่งสำคัญก่อน
4. คิดแบบชนะ/ชนะ
5. เข้าใจผู้อื่นก่อนแล้วจึงให้ผู้อื่นเข้าใจเรา
6. ผนึกพลังประสานความแตกต่าง
7. ลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ

บทบาททั้ง 4 ของการเป็นผู้นำ

- การเป็นแบบอย่าง (Modeling)
- การกำหนดทิศทาง (Pathfinding)
- การปรับแนวทางให้สอดคล้อง (Alignment)
- การปลดปล่อยศักยภาพ (Empowerment)

เครื่องมือ

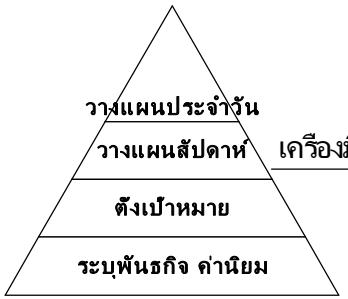

หลักการและกรอบแนวคิดในอุปนิสัยทั้ง 7 ประการ

	อุปนิสัย	หลักการ	กรอบความคิด
1	โปรแอคทีฟ	ความรับผิดชอบ/ความคิดริเริ่ม	ความมุ่งมั่นในตนเอง
2	เริ่มต้นด้วยจุดมุ่งหมายในใจ	วิสัยทัศน์/ค่านิยม	การสร้างสรรค์/การมุ่งใส่ใจ
3	ทำสิ่งที่สำคัญก่อน	ความซื่อสัตย์สุจริต/การปฏิบัติ	ลำดับความสำคัญ/การลงมือ
4	คิดแบบชนะ/ชนะ	ความเคารพนับถือกันและกัน ประโยชน์ร่วมกัน	การมีจิตใจกว้างขวาง
5	เข้าใจผู้อื่นก่อน และจึงให้ผู้อื่นเข้าใจเรา	ความเข้าใจกันและกัน	ความมีน้ำใจคือการมีจิตใจผู้อื่น ความคล้ายคลึง
6	ผนึกพลังผสานความแตกต่าง	การร่วมมืออย่างสร้างสรรค์	ความแตกต่างด้านคุณค่า
7	ลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ	การพัฒนา	บุคคลแบบองค์รวม

Framework

- อุปนิสัย
- หลักการ
- กรอบความคิด

หนังสือสามเล่มอ่านประกอบกัน

First Thing First

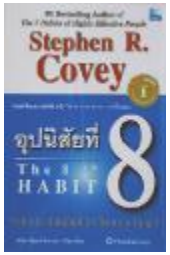

The 8th Habit

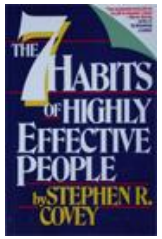

The 7 Habits of Highly Effective People

Glocalization Training Center
Your Dream, We Do
ความฝันอยู่ที่ท่าน งานสร้างสรรค์อยู่ที่เรา

หลักการอ่านหนังสือให้ได้วันละ 10 เล่ม

How to read 10 books per day

ภก.ประชาสรรณ์ แสนภักดี M.P.H.
Http://www.prachasan.com

หลักการที่จะอ่านหนังสือให้ได้วันละ 10 เล่ม เป็น เรื่องที่ท้าทายและน่าสนใจ หากเราทำได้ แสดงว่าในหนึ่งปีเราจะอ่านหนังสือได้ถึง 365 x10 เท่ากับ 3650 เล่มเลยทีเดียว มากกว่าคนเรียนปริญญาโทเสียอีก ผู้เขียนมีหลักการมานำเสนอเผื่อจะนำไปใช้ประโยชน์นะครับ ทำตามที่ละขั้นรับรองได้ผล

1. กำหนดจุดมุ่งหมายที่อยากรู้ก่อนอ่าน (Goals) จะอ่านเพื่อเอาอะไร เช่นอ่านเพื่อหาคำคมๆ สักคำเพื่อเป็นพลังในการสู้งาน พอไปเปิดหนังสือ ก็สำรวจทั้งเล่ม แบบด่วน ๆ เปิดแบบเร็ว ๆ ค้นหาคำที่ต้องการ เช่นเปิดไปพบคำว่า หากต้องการเปลี่ยนแปลงทุกอย่างต้องเปลี่ยนตัวเราเองก่อน และสิ่งที่จะต้องเปลี่ยนก็คือเปลี่ยนวิธีคิด พอเจอคำนี้ ก็คือว่าบรรลุเป้าหมายที่ต้อง การหนังสือเล่มนั้นก็ไม่ต้องอ่านต่อ แล้ว จบไปหนึ่งเล่ม

2. อ่านสารบัญของหนังสือ (table of content) ในสารบัญจะบอกถึงเนื้อหาของหนังสือคร่าว ๆ ลองดูว่ามีเรื่อง ราวที่น่าสนใจที่เรายังไม่รู้หรือไม่ หากเป็นเรื่องที่เรารู้แล้ว เราก็ถือว่าอ่านจบไปอีกเล่มแล้ว

3. อ่านคำนำหรือคำนิยม ดูว่าหนังสือเล่มนั้น เขาเขียนให้ใครอ่าน ใช่เราไหมที่ควรจะอ่านเล่มนั้น หากเข้ากับความเป็นตัวเรา คือเขาเขียนให้คนอย่างเราอ่านก็อ่านต่อ แต่หากพิจารณาดูแล้วไม่ควรจะเป็นเราที่อ่านเรื่องนั้นๆ ก็ถือว่าจบไปอีกเล่มแล้วนี่ได้สามเล่มแล้วนะเร็วมากเลยใช่ไหม

4. เปิดไปหน้าสุดท้ายหรือบทสุดท้ายดูการสรุปของหนังสือว่า เขาสรุปเรื่องราวทั้งหมดว่ายังไง ของดีๆ จะอยู่ตรงสุดท้าย หากเราได้ประเด็นสำคัญก็คือว่าอ่านจบไปอีกหนึ่งเล่มแล้ว

5. เปิดหาภาพหรือแผนภูมิหรือข้อความ กราฟิกที่เป็นประโยชน์ ที่เราต้องใช้หรือยังไม่มีข้อมูลหากได้สิ่งที่ต้องการก็คือว่าจบไปอีกหนึ่งเล่ม

6. ดูชื่อนักเขียน หากเราอ่านบ่อยๆ ก็จะรู้ว่าหนังสือของเขาจะมาแนวไหน เราก็เพียงรับรู้ว่ามีเล่มนี้ออกมาใหม่ มีส่วนที่แตกต่างจากเล่มอื่นตรงไหน เปิดหาเฉพาะส่วนต่างๆ ก็ถือว่าจบไปอีกเล่มแล้ว ว้าว อ่าน ได้เร็วจังเลยครับถ้าอ่านหนังสือแบบนี้

7. อ่านหนังสือโดยใช้วิธีการ Mind Map คือการดูว่าหนังสือทั้งเล่มหลัก ว่าด้วยเรื่องอะไร มีแก่นความคิดใหญ่ๆ อีกกี่ประเด็น มีประเด็นใหญ่ไหนที่เรา สนใจแล้วเขาย่อยอะไรลงไปอีก เราเลือกเฉพาะแขนงประ เด็นที่สนใจจบไปอีกเล่มแล้ว

8. อ่านแบบ 4 ยอ ใหญ่ แยก ย่อย โยง มองภาพรวมทั้งเล่ม แยกเรื่องที่รู้แล้วออกจากเรื่องที่ยังไม่รู้ ลงไปดูเรื่องย่อยที่ยังไม่รู้ โยงมันเข้ากับข้อมูลเดิมที่เคยอ่านจบไปอีกเล่ม

9. อ่านจากการสรุปความหรือบทวิจารณ์หรือแนะนำหนังสือ เช่นอ่านจะดูจากหนังสือพิมพ์หรือจากเว็บไซต์ของร้านหนังสือ เขาจะมีสรุปย่อ ไว้ ลองเข้าไปดูตัวอย่างที่ www.asiabooks.com หรือ www.amazon.com เราก็ถือว่าผ่านตาเราไปอีกหนึ่งเล่ม

10. แบ่งกันไปอ่านคน ละเล่มแล้วมาเล่าให้กันฟัง วิธีการนี้จะประหยัดเวลาเป็นอย่างมากผู้นำประเทศ หลายคนใช้วิธีการให้คนไปอ่านหนังสือมาเล่าให้ฟังควรจะรวมกลุ่มคนรักการอ่าน แล้วสรุปมาให้กันฟังนี่ยิ่งหากสรุปเป็น Mind Map หนึ่งแผ่นได้ยิ่งจะทำให้เรา สนุกกับการอ่านเป็นที

ทั้งหมดที่แนะนำมานี้ใช้ได้กับ หนังสือหลากหลายประเภทไม่ว่า จะเป็นหนังสือ ทางด้านการบริหาร หนังสือทางด้านการพัฒนาตนเอง หนังสือคอมพิวเตอร์ หนังสือเรียน หรืออื่นๆ แต่ไม่เหมาะที่จะใช้กับนิยายหรือการ์ตูน เพราะมันจะขาดอารมย์หรือสุนทรียภาพของเนื้อหาไปยิ่งเป็นบทสนทนาระหว่างพระเอก นางเอกของเรื่องอาจจะต้องอ่าน ทุกตัวอักษร แต่สิ่งสำคัญที่ควรจะ ไว้ก็คือ ชีวิตไม่ได้ยาวนานพอที่จะท่องไปในทะเลตัวหนังสือทุกตัว แล้วเมื่ออ่านแล้วรู้แล้วก็ควรจะนำมันมา ประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาตนเอง

ขอให้สนุกกับการอ่านหนังสือปีล 3,650 เล่มครับ มีหนังสือดีๆ แนะนำไปที่ e-mail : dmindmap@yahoo.com หรือประชาสัมพันธ์ที่เว็บบอร์ดของเว็บไซต์ www.prachasan.com นะครับ